

L'ALT EMPORDÀ

joan ferrerós

CiU ara governa amb ERC | Amb la primavera ha arribat a Figueres un nou pacte municipal: CiU més ERC, el pacte Vila-Canet. L'anterior bipartit, CiU més PSC –més *bi* que no pas *partit*–, ha durat dos anys i publicitàriament s'ha esberlat a causa de la incontinència en la despesa de la regidoria de cultura. Tanmateix, hi havia altres afers no tan cridaners però efectius a l'hora de rompre l'acord. ERC aportarà estabilitat al consistori, però potser l'esforç serà poc perceptible, perquè la majoria de decisions de la legislatura ja estan preses. Canet ha alçat ERC al segon lloc en nombre de vots, darrere de CiU; estaria bé veure què podria fer si encapçalés el consistori la propera legislatura: des de final dels anys 70, ja hem vist què poden fer CiU i el PSC.

Neu i prostitució | La meteorologia ha aportat amenitat a la comarca i al país. Més de trenta grans torres metàl·liques que sostenen els fils elèctrics han quedat xafades pel pes de la neu i, en conseqüència, hi ha llocs que han sobreviscut una setmana sense llum, és a dir, també sense calefacció, etc. S'ha discutit si les companyies elèctriques fan les torres menys sòlides del que cal per estalviar-se calés, o bé si una nevada excepcional pot provocar avaries... excepcionals. A Alemanya les deuen fer més sòlides per no patir excepcionalitats. Parlant d'espais oberts, les noies que fan homes a peu de carretera ja es van convertint en

elements habituals del paisatge empordanès, juntament amb les vies del TGV, el Puigneulós i la cúpula del Museu Dalí. Com que la prostitució és originària i inherent a la civilització, fa de mal entendre que els nostres administradors no trobin la fórmula per tal que sigui practicada en les mateixes condicions que la majoria de les altres activitats civilitzades, com ara classes, espectacles, serveis religiosos, visites del metge...: en un edifici amb portes i finestres, calefacció, llum i aigua calenta, etc. S'ho pagarien de sobres elles mateixes si «els polítics» fossin capaços d'evitar les altes plusvàlues que els espolien cada vespre.

Velles i conegudes olors | Un dels col·legis religiosos figuerencs, La Salle –*els Fossos*–, també ha malviscut un afer relacionat amb les relacions, sembla que només virtuals, entre un professor i alguns alumnes. D'una part –pura vanitat–, nois que s'exhibien despullats davant la càmera web pensant que eren observats per noies, i noies que, nues, oferien les seves imatges a suposats nois; de l'altra, l'engany: darrere la pantalla, en ambdós casos hi havia el *profe* mirant i enregistrant. La cosa s'ha enterbolit un pèl més pel fet que el director, coneixedor de la qüestió, l'amagava per amistat amb l'encausat.

A Figueres ha votat el 14,5% del cens a la consulta Catalunya Decideix; a Girona ho ha fet més del 20% i a Olot cap al 30%, és a dir que els figuerencs s'han mostrat menys interessats que els altres vilatans provincials per la cita catalanista. A Figueres sempre hem considerat les habituals i cridaneres exterioritzacions de Dalí –considerable figuerenc– exactament com una caricatura de tots plegats, i el geni presumia de monàrquic, anarquista i, és clar, espanyol.

EL BAIX EMPORDÀ

gerard prohías

Lectures continuades | El nostre Empordà Petit és terra humanament difícil i estèticament suau, meteorològicament plana i de caràcter cíclic i murri. O almenys d'això ens vantem; i a vegades ens n'avergonyim. Molt sovint ens agrada esmentar Josep Pla com un exemple evident de la nostra contractura de formes i aparent sequedat de mirades: el cànon –el nostre–, que en diuen. Aquesta primavera plujosa i exigent, una vegada més ha portat lectures continuades d'escriptors també *canònics* a la comarca. Són habituals Pla i Rodereda, a Palafrugell i Santa Cristina, respectivament. I enguany, s'hi ha sumat Palamós amb Truman Capote. I a la recerca de nous horitzons, els promotors palafrugellencs de la lectura de Pla es van desplaçar a Girona, ja que, seguint estrictes l'ordre de l'*Obra completa* de l'escriptor de Llofriu, enguany tocava el volum *Girona, un llibre de records*. El desplaçament a la capital tenia un argument obvi. I allà hi van trobar els braços oberts, i Narcís-Jordi Aragó, Josep M. Fonalleras, Lluís Freixas o Martí Peraferrer, entre altres, van llegir les frases magnífiques de Pla amb la determinació de qui escandeix un alexandrí o un vi novell de Torrent. És d'agraïts vetllar la saviesa dels nostres fundadors. Mercè Rodereda va escollir Romanyà com a refugi on acabar d'escriure una de les millors novel·listiques europe-

ACN

ACN

FUNDACIÓ PLA

es del seu temps. Capote va redactar a Palamós, a cala Sanià, a la Catifa (som molts els qui enyorem aquella irrecuperable platgeta urbana: què va passar?, com es va poder perdre?; ningú no va dir res?), qui sap quantes pàgines de l'obra mestra del nou periodisme *A sang freda*. D'altra banda, jo no sé si l'Empordanet (entès per a aquesta ocasió com la totalitat del Baix Empordà) existia abans de Josep Pla, però de ben segur que Pla va refundar la nostra manera de mostrar-nos a la resta del món. O, més simple encara, Pla ens va mostrar al món.

Creuers continuats | Més enllà de la crisi econòmica que assola la nostra Europa cansada i excessiva, el negoci dels creuers avança extraordinàriament bé. O potser no, vull dir no sobradament, però en tot cas avança, i els creuers ja han iniciat temporada prenent com a seu gironina el port de Palamós (a ben pocs metres de la platgeta de la Catifa que esmentàvem anteriorment: on deuen haver anat a refugiar-se els crancs peluts que hi vivien i que feien aquell irrepensible arròs a la cassola?). Avui dia la globalització del turisme ha portat a gaudir dels creuers a classes socials que abans no podien ni somniar-hi. Ara volten la Mediterrània a toc de xiulet i es preveu que aquest any augmentarà en un 20% el nombre de passatgers que faran parada al port empordanès. Parlem d'una temporada de set mesos, des del maig fins al novembre. I, des de Palamós, volten arreu de les nostres comarques. Alguns es desplacen fins a Figueres, a veure el Museu Dalí; d'altres, visiten el call gironí. Molts es queden a l'entorn de la badia palamosina, i d'altres sestegen a la piscina del mateix vaixell.

Però tots saben ja de la Costa Brava i endevinen, encara que sigui des de la coberta del vaixell, les platges irrepetibles de Sant Pol o la Fosca, les illes Medes com una endevinalla que intueixes i sols esbrines quan hi busseges. I un cop vist això, afirmaria que tornaran, encara que no sigui per mar.

LA GARROTXA

joan sala

Museu de l'aprofitament hidràulic

| Sant Joan les Fonts és una població amb un ric passat industrial. I, com sol passar en aquests casos, hi ha fàbriques que s'han abandonat. És el cas de la paperera del Molí Fondo, empresa que primer es va dir Torras Juvinyà, després Torras Hostench i finalment Torraspapel. La primera fàbrica del Molí Fondo es va deixar el 1966 per obrir una nova factoria en la zona industrial del poble, més moderna i adaptada a les noves tecnologies. La rehabilitació de l'antiga fàbrica -de la qual tenim magnífiques imatges antigues-, construïda a tocar el riu Fluvià, pretén tornar a fer funcionar la central hidroelèctrica del seu interior, que a més de generar fons amb la venda de l'electricitat produïda, es vol convertir en un atractiu turístic on es mostri l'aprofitament dels recursos hidràulics d'èpoques passades.

Documentals | Cada any durant uns dies Olot es converteix en la capital del documental, amb motiu del Festival Internacional de Documentals (Olot.doc), que enguany va celebrar la seva

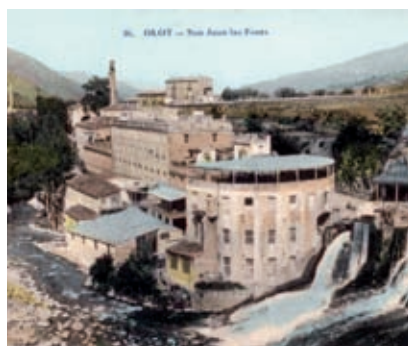
cinquena edició. S'hi van projectar obres del país i d'internacionals de temàtica històrica, esportiva, científica, política... A més, s'hi va programar l'àmbit Aula.doc, dirigit als estudiants. El canal de televisió d'Olot va emetre una selecció de les produccions locals d'anteriors convocatòries, que abraçaven camps i temàtiques molt diferents, amb uns resultats molt dignes, com va recollir la premsa especialitzada.

Institut | Durant molts anys a tota la comarca de la Garrotxa només hi va haver un sol institut que impartís el batxillerat, on van estudiar la majoria dels joves de les famílies que optaven per l'ensenyament públic i d'on han sortit una bona part dels professionals garrotxins actuals. Aquest centre, l'Institut Montsacopa d'Olot, ha fet 40 anys, tot i que ja havia tingut un precedent, en l'època republicana, suprimit el 1939 juntament amb l'Escola Superior de Paisatge. Amb motiu de l'efemèride s'han celebrat un seguit d'actes que han durat tot el curs.

L'Institut es va inaugurar el 1969. Era un edifici de nova creació, situat en un barri perifèric de la ciutat, i va substituir l'antic col·legi municipal -el qual va funcionar fins aquell any en l'antic convent del Carme-. El nou centre va patir molts dels inconvenients de les obres públiques de final dels anys seixanta, concedides a empreses que feien fallida i que deixaven l'obra a mig fer, sense equipaments, ni vies d'accés dignes, ni recursos per solucionar-ho. És sabut que el voluntarisme i la dedicació del professorat han suplert amb escreix les deficiències institucionals, tant en el moment de la seva inauguració com durant els anys següents.

ACN

PAPERERA SANT JOAN LES FONTS

JOSEP SERRAT-CATVÓ